Blogi

Ukrainan uusi IMF-ohjelma antaa rahan lisäksi aikaa uudistuksille

Kansainvälinen talous | 24.10.2018 | Iikka Korhonen

KIRJOITTAJA

Iikka Korhonen
Tutkimuspäällikkö

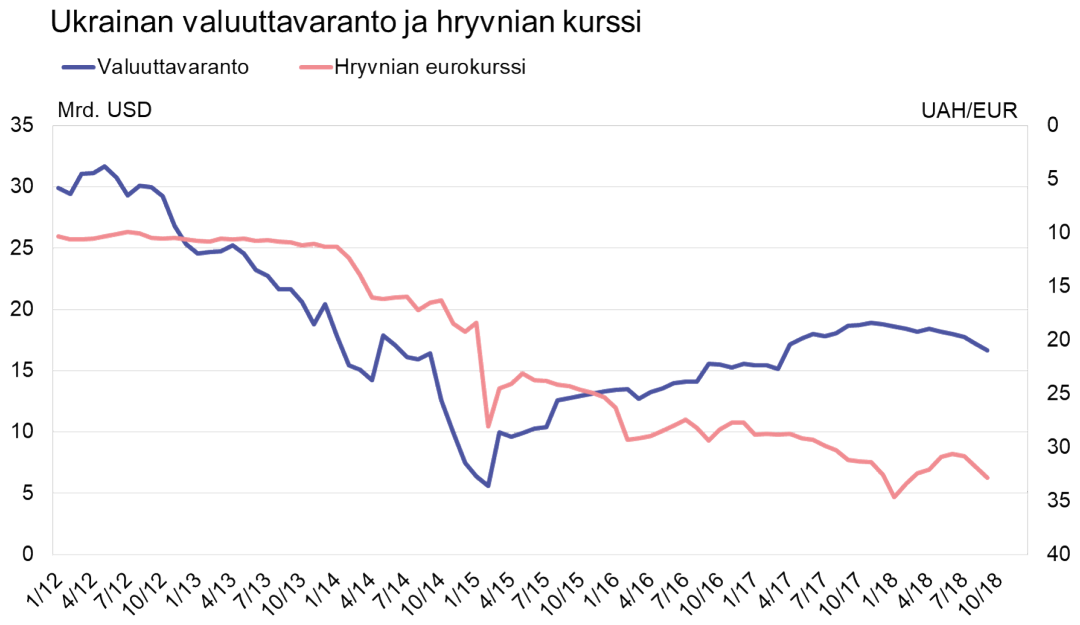
Viime viikolla Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Ukraina ilmoittivat saavuttaneensa alustavan sovun uudesta lainaohjelmasta.

Viime viikolla Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Ukraina ilmoittivat saavuttaneensa alustavan sovun uudesta lainaohjelmasta.[1] Uuden ohjelman kesto on 14 kuukautta, ja sen puitteissa Ukraina voi lainata IMF:ltä yhteensä 3,9 miljardia dollaria vuoden 2019 loppuun mennessä. Ohjelma korvaa vuonna 2015 alkaneen lainaohjelman, jonka oli määrä loppua maaliskuussa 2019.

Lainaohjelma tarvitsee vielä IMF:n johtokunnan hyväksynnän, minkä uskotaan tapahtuvan, kun Ukrainan parlamentti on hyväksynyt ensi vuoden budjetin. Alustavaan sopuun pääsyä edelsi Ukrainan päätös nostaa kotitalouksien kaasun hintaa 23 % marraskuun alusta. IMF on jo pitkään edellyttänyt energiahintojen nostoa lähemmäksi tasoa, jossa ne kattavat edes energiayhtiöiden kustannukset. Tällöin valtion ei tarvitse käyttää julkisia rahoja energiayhtiöiden tappioiden kattamiseen. Korkeampi energian hinta kannustaa myös energian säästämiseen. Energian hinnan subventointi on kallis sekä tehoton sosiaaliturvan muoto, ja IMF sekä muut kansainväliset organisaatiot ovat kannustaneet Ukrainaa käyttämään mieluummin suoria tulotukia.

Vuoden 2015 lainaohjelma auttoi Ukrainaa sen talouden vakauttamisessa. Vuosien 2014 ja 2015 aikana Ukrainan bruttokansantuote supistui yhteensä noin 16 % (kuvio 1). Ukrainan valuutan hryvnian kurssi heikkeni merkittävästi, ja useita pankkeja jouduttiin sulkemaan. IMF:n ja Euroopan unionin lainat antoivat tässä tilanteessa mahdollisuuden tuonnin jatkamiseen, vaikka valuuttakurssi oli heikentynyt ja valuuttavaranto välillä hälyttävän pieni (kuvio 2).

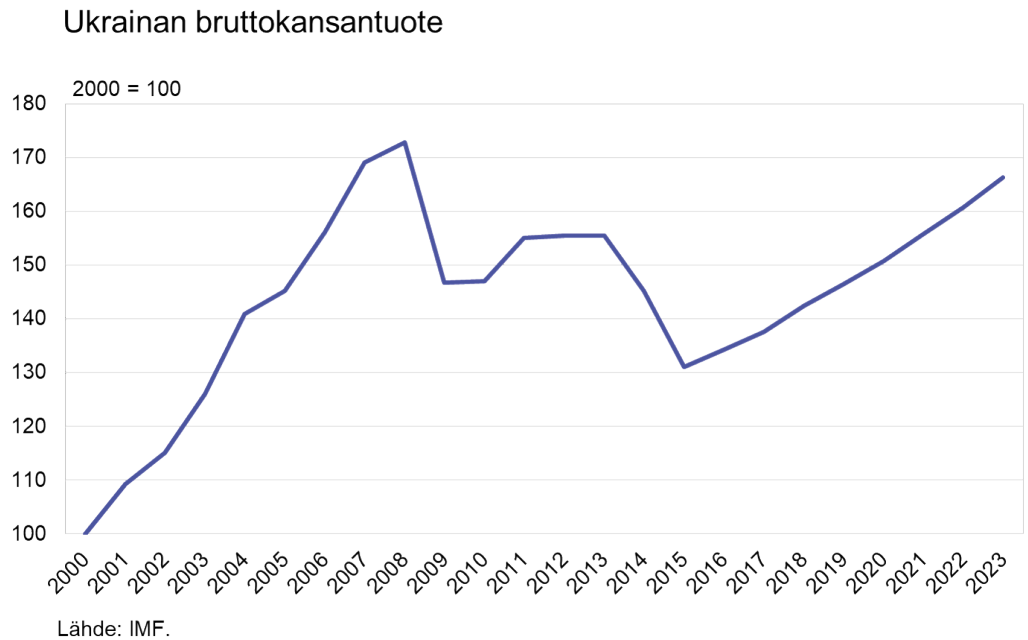
Kuvio 1.

Lähteet: Ukrainan keskuspankki ja Bloomberg.

22.10.2018
eurojatalous.fi

Kuvio 2.

Lähde: IMF.

22.10.2018
eurojatalous.fi

Edellisen IMF-ohjelman aikana Ukraina pystyi suhteellisen lyhyessä ajassa mm. uudistamaan

pankkijärjestelmänsä hyvin perusteellisesti. Vuoden 2016 alussa voimaan tullut vapaakauppasopimus EU:n kanssa on osaltaan auttanut uusien vientimarkkinoiden löytämisessä.

Uuden IMF-ohjelman alkaessa talous on kasvussa, ja ensi vuodelle useimmat ennustelaitokset odottavat noin kolmen prosentin bruttokansantuotteen kasvua. Mikäli kasvu jatkuu suotuisana, Ukrainan BKT saavuttaisi vuoden 2013 tason vuonna 2021 (kuvio 2). Talouskriisi oli siis syvä.

Talouskasvu voisi kuitenkin olla selvästi nopeampaakin, koska Ukrainan elintaso on alhainen ja kasvupotentiaali suuri. Investointien laajamittainen käynnistyminen olisi ensiarvoisen tärkeää nopeammalle ja kestävälle talouskasvulle. Tämä vaatisi mm. suhteellisen vakaata liiketoimintaympäristöä.

Ukrainalla on merkittäviä haasteita edessään. Vaikka Ukraina on mm. muuttanut lainsäädäntöään monin tavoin parempaan suuntaan, on tälläkin saralla vielä tehtävää. Ukrainassa pidetään vuoden 2019 maaliskuussa presidentinvaalit ja lokakuussa parlamenttivaalit. Uusi IMF-ohjelma auttaa osaltaan vakauden säilyttämisessä, mutta uuden hallituksen tehtäväksi jää tietenkin uudistusten jatkaminen vaalien jälkeen.

Omalta osaltaan Ukrainan tilannetta vaikeuttaa Donbassin alueella yhä jatkuva konflikti. Esimerkiksi julkisissa menoissa joudutaan jatkuvasti panostamaan paljon puolustukseen. Toisaalta konfliktin vaikutusta muun maan ja talouden toimintaan ei kannata korostaa liikaa. Viime vuosien kokemukset osoittavat, että Ukraina pystyy tekemään mittavia uudistuksia myös vaikeissa olosuhteissa. Uusi IMF-ohjelma antaa osaltaan Ukrainalle tukea näissä uudistuksissa.

Asiasanat

BOFIT, Ukraina